

MODÜL 24

ŞART CÜMLELERİ - IV. -SE / *CONDITIONAL SENTENCES* - IV. -SE İçindekiler / Contents

	sayfa
-sEydi	1
-sEymiş	6

BÖLÜM 1 : -sEydi

ÖRNEK KONUŞMA:

- Metin : Ersan dün gece sabaha kadar rapor hazırlamış. Bugün çok yorgun.
 Çetin : **Eğer** bana haber verseydi ona yardım ederdim.
 Metin : Haklısın, bu işi paylaşsaydınız bu kadar yorulmazdı.

ÖRNEK CÜMLELER:

1. Atatürk yaşasaydı bugün 125 yaşın üzerinde olacaktı.
2. Eğer Sir Alexander Fleming penisilini keşfetmeseydi daha çok insan ölecekti.
3. Eğer zengin olsaydım daha iyi bir eve taşınırdım.
4. Burada olsaydın birlikte sinemaya giderdik.
5. Ahmet geçen yıl mezun olsaydı bu yıl iş bulabilirdi.
6. Dün buluşabilseydik birlikte birçok yerlere gidebilirdik.
7. Bana vaktinde haber verseydiniz ben de size yardım edebilirdim.

ALİŞTIRMALAR

- A. Aşağıdaki cümleleri eşleştiriniz.
Match the following sentences.

Örnek:

Dün akşam zamanımı iyi değerlendirseydim bu işi bugün bitirebilirdim.

1. Dün akşam zamanımı iyi değerlendirdiydim ...	a. arkadaşlarına email yazacaktı.
2. Eğer telefonumu bu kadar çok beklediğini bilseydim ...	b. bu işi bugün bitirebilirdim.
3. Çarşıya gidebilseydim ...	c. bu kadar çok kaza olmazdı.
4. Ayşe'nin zamanı olsaydı ...	ç. evler yıkılmayacaktı.
5. Bu kadar çok yorulmasaydınız ...	d. hastalanmazdınız.
6. Eğer deprem olmasaydı ...	e. polis onu yakalayamayacaktı.
7. Eğer yollar bu kadar kalabalık olmasaydı ...	f. seni mutlaka arardım.
8. Eğer hırsız kimliğini düşürmeseydi ...	g. yemeği yakmazdık.
9. Yemek pişerken dikkatli davransaydık ...	ğ. doktora giderdim.
10. Eğer hasta olsaydım ...	h. yeni bir elbise alırdım.

B. Aşağıdaki cümleleri şartlı cümleler kurarak birleştiriniz.
Connect the following sentences using conditional statements.

Örnek:

Hasan sinemaya gitmek istiyor. Ama önemli bir işi var.
 (Eğer) önemli bir işi olmasaydı, Hasan sinemaya giderdi.

1. Yılbaşında Uludağ'a gitmek istiyorsunuz. Ama hiçbir otelde yer kalmamış.
2. Bir arkadaşınız arabanızı ödünç almak istiyor. Ama arabanız bozuldu.
3. Çok sevdiğiniz biri sizinle evlenmek istiyor. Ama çok sigara içiyor.
4. Bir ev almak istiyorsunuz. Ama uygun bir ev bulamadınız.
5. Bu yıl uzun bir tatil yapmak istiyorsunuz. Ama zamanınız yok.
6. Ayşe yeni bir elbise almak istiyor. Ama kredi kartını kaybetti.
7. Ahmet bugün toplantı yapmak istiyordu. Ama aniden hastalandı.
8. Erdal yeni arkadaşlar bulmak istiyor. Ama herkese kötü davranıyor.
9. Fatoş çiçek yetiştirmek istiyor. Ama evinde bahçe yok.

- C. Esra yaptığı, sebep olduğu her olumsuz iş için bir bahane buluyor. Aşağıdaki alıştırmada Esra'nın neler dediğini yazın.
Esra finds an excuse for every problem that she has caused. Write what Esra is saying in the following exercise.

Örnek:

İşe giderken bir kaza yaptı. (Yollar kötü.)

Esra: **Eğer** yollar kötü **olmasaydı**, kaza yapmazdım.

Polis ona ceza yazdı. (Polis anlayışlı değildi.)

Annesiyle tartıştı. (Annesi onu anlamıyor.)

Dün sabah toplantıya geç geldi. (Saati çalmadı.)

Toplantıyla ilgili raporu kaybetti. (Patronu ona raporun önemli olduğunu söylemedi.)

İşinde sürekli hata yaptı. (İş arkadaşları onu kızdırdılar.)

Patronu işine son verdi. (Patronu onun değerini bilmiyor.)

- Ç. Küçük Mustafa çok yaramaz. Annesi yine onu uyarıyor. Annesi Mustafa'ya neler diyor? Şartlı cümleler kurunuz.
Young Mustafa is a troublemaker. His mother is warning him again. What is his mother telling him? Form conditional sentences.

Örnek:

Mustafa soğuk havada dolaştı. Nezle oldu.

Annesi: Yine soğuk havada dolaştın. Nezle oldun.
(Eğer) Soğuk havada dolaşmasaydın nezle olmazdın.

1. Suyla oynadı. Üstünü ıslattı.
2. Topunu camdan dışarı attı. Komşularının camını kırdı.
3. Kardeşini kovaladı. Evdeki değerli vazoyu kırdı.
4. Fındıkları dişleriyle kırmaya çalıştı. Dişi kırıldı.
5. Radyonun içindekileri merak edip radyoyu açtı. Radyoyu bozdu.
6. Babasının evraklarını karıştırdı. Önemli evrakları yırttı.
7. Arkadaşıyla kavga etti. Her tarafı yaralandı.
8. Ödevini yapmadı. Öğretmeni ona çok kızdı.

- D.** Teknoloji gelişmeseydi, nasıl bir dünyada yaşardık? Aşağıdaki gelişmeler olmasaydı, insanlar size göre ne yaparlardı? Aşağıdaki cümleleri tamamlayın.
What kind of a world would we be living in if we did not have technology? How do you think people would live if the developments listed below did not happen? Complete the sentences below.

Örnek:

Şimdi otomobil var ama...
Otomobil olmasaydı her yere yürüyerek gitmek zorunda kalacaktık.
at arabalarıyla yolculuk yapacaktık.

1. Şimdi araba var ama . . .
2. Edison ampülü icat etti ama . . .
3. Şimdi uçak var ama . . .
4. Şimdi nükleer reaktörler var ama . . .
5. İnsanlar aya gittiler ama . . .
6. Bell telefonu keşfetti ama . . .
7. Bilgisayar icar edildi ama . . .
8. Şimdi buzdolabı var ama . . .

- E.** Aşağıdaki soruları cevaplandırın.
Answer the following questions.

1. Eğer Milli Piyango'dan çok para çıksaydı ne yapardınız?
2. Eğer yeterince paranız olsaydı nereye giderdiniz?
3. Eğer biri çıkıp da "Dile benden ne dilersen" deseydi, neler isterdiniz?
4. Eğer mümkün olsaydı hayatınızda neleri değiştirmek isterdiniz?
5. Yeniden dünyaya gelseydiniz ne yapmak isterdiniz?
6. Eğer daha çok zaman bulsaydınız ne yapmak isterdiniz?

BÖLÜM 2: -sEymİş

ÖRNEK KONUŞMA

Sedef : İyi ki geçen hafta o etek ceket takımını almamışım. Bak şimdi ucuzluk var. Eğer alsaymışım, altmış lira fazla harcayacaktım.

İnci : Ucuzlukları bu yüzden seviyorum.

ÖRNEK CÜMLELER

- Ahmet dün gece yorgun olmasaymış Zeynep’I dansa götürecekmış.
- Doktora gitmekte biraz daha gecikseymişim tedavi çok zor olacaktı.
- Aileleri Metin’le Meral’in evlenmelerine izin vermeselermiş kaçacaklardı.

ALİŞTIRMALAR

- A.** Sevim ile Selma telefonda konuşuyorlar. Boşlukları doldurun.
Sevim and Selma are talking on the phone. Fill in the blanks.

Örnek:

Sevim: Duydun mu? Özlem sonunda üniversite sınavını kazanmış. Bu kez de kazanmasaymış iş aramaya başlayacaktı.
(kazanmamak / iş aramaya başlamak)

Selma : Çok sevindim. Peki sen Serap'ın başına gelenleri duydun mu? Alanya'ya tatile gitmiş. Bir sabah yüzerken aniden fırtına çıkmış. Balıkçılar onu _____ az kalsın _____. (kurtarmak / boğulmak)

Sevim : Hay Allah! Bu arada Cahide Teyze de hastalanmış. Çocukları hemen doktora götürmüşler. Doktora _____, durumu daha da _____. (götürmemek / kötüleşmek)

Selma : Şimdi nasılmış?

Sevim : Bu sıralar iyiymiş.

Selma : Nazlı sevgilisinden ayrılmış. Eğer adam bu kadar müsrif _____, bu yaz _____. (olmamak / evlenmek)

- B.** Aşağıdaki cümleleri örnekteki benzer şekilde yeniden düzenleyin.
Look at the example and rearrange the following sentences accordingly.

Örnek:

Serhat dedi ki: "İyi ki bu yıl kar erken yağmadı. Yoksa sebze meyve donacaktı."
Serhat'a göre eğer bu yıl kar erken yağsaymış, sebze meyve donacaktı.

- Cemil'in öğretmeni dedi ki: "Ödevin eksikti. Yoksa on verirdim. "
- Serap dedi ki: "Ne yazık ki telefonun sesini duymadım. Yoksa sen uyanmadan telefonu açardım."
- Osman Bey dedi ki: "Ne yazık ki fabrikada iş yok. Yoksa hemen seni işçi olarak alırdım."

4. Canan dedi ki: "Bu evden taşınıyoruz. Yoksa bahçeye güller diktirecektik."
5. Komiser dedi ki: "Buralarda hırsızlık olmuyor. Yoksa sıkı güvenlik tedbirleri alırdık."
6. Enis dedi ki: "Lokantadaki servisi beğenmedim. Yoksa daha çok bahşış verirdim."

- C. Aşağıdakileri kendi sözcüklerinizle "-sEymiş" kalıbını kullanarak yazın.
Rewrite the following in your own words using the form "-sEymiş."

Örnek :

Ayşe geçen gün parkta yürürken karşısına bir tavşan çıkmış. Hemen bir ağacın arkasına gidip saklanmış. Tavşan kaçmamış.
(Eğer) Ağacın arkasına saklanmasaymış tavşan kaçacaktı.

1. Nesrin yeni bir ev almak istedi. Parası yetmedi. Bankadan kredi aldı.
2. Serhatlar mangal yakıp bahçelerinde köfte pişirmişler. Aniden yangın çıkmış. Rüzgar yokmuş. Alevler fazla yayılmadan yangın kontrol altına alınmış.
3. Bernalar Uludağ'da yer bulamamışlar. O yüzden evde oturmuşlar, tatile gitmemişler.
4. Serdar davette çok içki içmiş. Arabasını kullanamamış. Eve taksiyle gitmek zorunda kalmış.
5. Erdal anahtarını kaybetmiş. Eve girememiş. Otelde sabahlamış.
6. Ressam eserlerini sergiledi. Resimler çok güzel, ancak çok pahalıydı. O yüzden hepsi satılamadı.

- Ç. Aşağıda kim kime ne dedi? Aşağıdaki insanların belirli olay ya da kazalar meydana geldikten sonra neler dediğini bulun.
Who said what to whom? Guess what the people below said after certain events or accidents happened.

Örnekler:

Beslenme uzmanı bana neler dedi?:

*Her gün bir bardak ayran içseymişim,
Her gün düzenli yürüyüş yapmışım, çok daha sağlıklı olacaktım.
Her akşam aynı saatte uyusmuşum,*

1. Tabakları kıran garsona patronu ne dedi?
2. Soyulan fabrikanın müdürü güvenlik görevlilerine neler dedi?
3. Antrenörleri maçı kaybeden futbolculara ne dedi?
4. Ev sahibi çeşmeyi açık unutan kiracıya ne dedi?
5. Babası arabayı çarpıp kaza yapan oğluna ne dedi?
6. Annesi kibritle oynayıp yangın çıkaran Ali'ye ne dedi?